

Kommunstyrelsen/kommunledningsförvaltningen

Dnr: 24KS159

Datum: 2025-10-29

Svar på medborgarförslag angående utdrag ur belastningsregister

Inledningsvis vill vi tacka er för förslaget och för att ni engagerar er i kommunen. Ni har tidigare fått ett svar av kommunstyrelsen men då det uppmärksammades att vårt svar tog sin utgångspunkt i ett resonemang som inte var tillämpligt på det förslag som ni faktiskt hade så har vi berett förslaget igen. Vi hoppas nu på ett korrekt sätt kunna förklara de avvägningar vi som kommun måste göra i frågan och vi har även lyft fler aspekter i svaret om hur vi arbetar. Vi beklagar att ni tidigare har fått ett svar som inte riktigt var relevant och hoppas ni kan ha överseende med detta.

När det gäller frågan om utdrag ur belastningsregister så finns ett krav för personal inom skolan på att visa upp ett utdrag innan anställning, vilket inte enbart gäller pedagoger utan alla som arbetar i verksamheten. För övriga verksamheter har kommunen därutöver en rätt att begära ett utdrag för den som erbjuds anställning som innebär direkt och regelbunden kontakt med barn. Kommunen har även skyldigheter att inhämta uppgifter ur belastningsregistret vid anställningar inom säkerhetsklassificerade verksamheter. För den typen av verksamheter gäller kravet såväl vid nyanställning som under pågående anställning.

Den lagstadgade rätten till utdrag gäller vid nyanställning och med undantag för anställningar i säkerhetsklassificerade verksamheter är möjligheterna att begära utdrag under pågående anställning däremot inte lika självklara. Även om det inte finns ett uttryckligt förbud har lagförslag om löpande kontroller däremot avvisats i flertalet statliga utredningar. I bland annat en utredning från 2024 har det exempelvis nämnts att kontroller under pågående anställning bedöms riskera att oproportionerligt kränka den personliga integriteten i Regeringsformen och för privatlivet i Europakonventionen. Dessutom ifrågasattes om dataskyddsförordningens allmänna principer kan uppfyllas, om det blir en behandling av personuppgifter.¹

Med tanke på att det inte finns något uttryckligt stöd för inhämtande av utdrag ur belastningsregistret för löpande kontroller under pågående anställning och med stöd av uttalandena i statliga utredningar görs bedömningen att det inte är förenligt med gällande rätt att inhämta registerutdrag i den omfattning som föreslås.

Trygghet för både brukare och elever i våra verksamheter är en grundläggande och viktig fråga. Arbetet med trygghetsskapande åtgärder sker kontinuerligt i alla våra verksamheter utifrån respektive verksamhets behov och förutsättningar, se exempelvis barn- och utbildningsnämndens kvalitetsrapporter som bland annat lyfter elevers trygghet.

Det ska dessutom framhåvas att en arbetsgivares möjligheter att vidta några åtgärder för det fall ett registerutdrag påvisar brottslighet inte är självklara utan blir en fråga i varje enskilt fall där det bland annat har betydelse om brottet har en koppling till tjänsten eller arbetsplatsen.

Slutligen bedöms administrationen av årliga registerutdrag innebära en betydande arbetsinsats och mot bakgrund av ovanstående är bedömningen att nyttan nödvändigtvis inte är större än insatsen det kräver.

¹ Ds 2024:24 s. 205-206.

Kommunen avser självklart följa de utredningar som pågår och eventuella förändringar i rättsläget.

Att kontrollera belastningsregister vid nyanställning är bara ett i raden av verktyg för att säkerställa en trygg miljö för de som befinner sig i våra verksamheter. Bara för att man inte har något i belastningsregistret så betyder det inte att man per automatik är lämplig för ett arbete, att säkerställa lämpligheten är ett ansvar som åligger den anställande chefen.

Att inte anställa olämpliga personer samt att vi har ett kontinuerligt arbete med uppföljning och närvaro för att kunna upptäcka oroande beteenden och varningstecken innan de har gett upphov till brottslig verksamhet är avgörande. Det är där arbetet vi som ansvariga bör fokusera resurserna till snarare än till ett administrativt omfattande arbete. Vi vill också uppmana er som är anställda i Askersunds kommun att lyfta frågan till den era chefer på era arbetsplatser om vilket förebyggande och kontrollerande arbete som kan göras för att säkerställa att det som inte får hända inte sker.

Caroline Dieker (M)
Kommunstyrelsens ordförande